

V minulých dňoch sa objavili 2 články s témou, ktorá sa týka aj jogy. Prípadne prídajte dokumenty k tomu, aby ste si vedeli vytvoriť objektívny obraz o dynamike rozvoja témy:

Subject: Aktuality.sk - otázka

Dobrý deň prajem!

Tak Vám na základe nášho telefonátu posielam otázky. Ako som spomínal, minister zdravotníctva na videu, ktoré sa zdieľa na FB, hovorí: "Modlili sme sa za jedného konkrétneho brata, ktorý tam bol a zistili sme že má niečo dočinenie s jogou a okultizmom, cítil sa poviazaný."

Prosím Vás, čo si myslíte o tvrdení z úst ministra, že joga je okultizmus? Môže byť joga nebezpečná?

Máte aspoň zhruba predstavu o tom, koľko ľudí sa na Slovensku môže joge pravidelne venovať?

Odpoveď 1:

dakujem za mail. Nevidel som to video na FB, takže viem reagovať len na Vaše riadky.

Podľa toho, čo píšete, pán minister mohol mať na mysli že "s jogou a okultizmom". Potom daný človek sa mohol cítiť "poviazaný", ale z toho, keď pestoval nejaké nevhodné okultné praktiky.

Ak sa to ale týkalo jogy, potom z formulácie - "konkrétny brat" by vyplývalo, že sa jedná o niekoho z novších cirkví. Žiaľ, považovanie jogy za niečo nevhodné pre kresťana je v kresťanských kruhoch časté. Rôzne cirkvi užívajú rôzne slovníky, pričom všetky uzivane invektiva majú za cieľ vytvoriť u veriacich strach alebo aspoň obavy o svoju duchovnú integritu ak budú cvičiť jogu. Prítom z technického hľadiska je to dosť nepochopiteľné, lebo nie je známe, žeby joga pôsobila proti náboženstvu a joga samotná taktiež nie je náboženstvo (pozri napr. <https://www.spirituality-studies.org/dp-volume5-issue1-spring2019/32/>) takže nepredstavuje "konkurenciu". Na druhej strane obvyčajne o tom hovoria tí z kléru, ktorí s jogou skúsenosti nemajú. O 3 generácie starší profesori teológie o joge učili objektívne s vymedzením možností, ktoré sú aplikovateľné v kresťanstve. O tejto téme hovoria aj list Kongregácie pre vieroučné záležitosti z r. 1989, ako aj diela kresťanských mysliteľov ako Dechanel a iní (pozri citovanú publikáciu).

Potom je potrebné poznamenať aj to, že joga je "brand name", ktoré nie je chránené a teda jogou sa nazývajú niekedy aj smery, ktoré s jogou, ako je to definované v jogovej tradícii - teda napríklad hatha jogovej či v osemstupej joge Patandžaliho nemajú veľa spoločného (napr. beer yoga, goat yoga atď.). Dnes ktokolvek sa rozhodne vytvoriť nejakú "novú jogu", nikto mu v tom nezabráni. Teda s malými výnimkami (napríklad p. Bikram, tvorca Bikram jogy si chcel dať patentovať sériu telesných poloh, ale indická vláda to stopla, lebo u Asana sa podľa vlády jedná o súčasť kultúry Indie a teda to nie je patentovateľné). Niektoré školy jogy – napríklad Biharská škola jogy má niektoré svoje postupy patentované. Bolo to možné preto, lebo tieto techniky metodicky vyvinul ich zakladateľ swami Satyananda a tak to nebolo súčasťou klasickej jogy aj keď na ňu nadväzujú.

Takže vracajúc sa k FB materiálu to, že sa za niekoho modlia je účtuhodné. Aj pán profesor Krčméry hovoril, že pripisuje význam tomu, že nad Slovenskom lietalo lietadlo s Ježišovou krvou a že sa uskutočňuje modlenie za ochranu obyvateľov

Slovenska od pandémie a nikto mu to myslím nevycital. Frazovanie ktore pan minister uvadza - ze teda sa dotycny *citi poviazane*, by – v prípade, ze sa jedna o jogu a nie okultizmus je paradoxne, lebo cieľom jogy je prave uvolnenie a oslobodenie cloveka od svojich vnútorých pút, ktoré mu produkujú problémy v živote (napríklad nesustredenost mysle, nevhodné prejavy osobnostných reakcií, nevhodné návyky, nedostatok cvicenia, nedostatok vnútornej relaxácie atd.). Joga – pokiaľ sa pestuje spravne, pozitivne vplyva na psychicke aj fyzicke zdravie. Nakolko ale nemam informacie o tom, aku jogu dotycny pestoval, blizsie je o tom tazke hovorit. Na kazdy pad ale clovek by predpokladal, ze minister vlady SR (a zvlast minister zdravotnictva) v takychto smeroch zaujme politicky neutralny postoj, pretoze takto vlastne propaguje nazory svojho nabozenskeho spolocenstva a moralne znevychodnuje tych priblizne 50 000 občanov SR, ktorí jogy cvicia bud v ramci nejakej jogovej organizacie alebo individualne. V prípade, ze sa jedna o video, ktore publikoval predtym, nez sa ministrom stal, bolo by vhodne to video odobrat z FB, aby nebudilo dojem, ze sa jedna o názor ministra zdravotnictva.

Toto je to, co na zaklade Vasich riadkov viem k danej teme napisat. Pokial by Ste mali dalsie otazky, prosim, dajte mi vediet.

Srdecne zdravi a dakujem za zaujem

Gejza M. Timcak

Prezident

Slovenska asociacia jogy

Odozva 2

Dobry den,

dakujem za Vase odpovede. Posilam clanok k nahliadnutiu pred publikovanim.

Jedným z najkonzervatívnejších predstaviteľov vlády Igora Matoviča je minister zdravotníctva Marek Krajčí, ktorý sa otvorene hlási ku kresťanstvu. O svoju „osobnú skúsenosť s Bohom“ sa podelil s čitateľmi napríklad na webe mojpribeh.sk. Fakt, že Krajčí je silne veriaci, dokazuje aj video, ktoré sa v posledných dňoch zdieľa na Facebooku. Video ukazuje Krajčího, ktorý (zrejme na nejakej prednáške) opisuje svoj zážitok s Duchom svätým. Nie je isté, či zábery vznikli v čase, keď už bol Krajčí členom vlády, alebo ešte predtým. „Modlili sme sa za jedného konkrétneho brata, ktorý tam bol, a zistili sme, že mal dočinenia niečo s okultizmom a jogou, cítil sa poviazaný, keď sme sa začali modliť za naplnenie Duchom svätým,“ rozprával Krajčí. Muž, za ktorého sa modlili, vraj potom padol a vykrikol, že už je slobodný.

Skutočnosť, že je Krajčí veriacim človekom, je jeho osobná vec. Viacerých Slovákov však zaskočilo, že nový minister zdravotníctva môže mať problém s jogou, ktorej sa aj u nás venujú tisícky ľudí. Prečo vlastne Krajčí hovoril o človeku, ktorý cvičil jogu, akoby robil niečo zlé a môže byť joga nebezpečná? Rozprávali sme sa s hovorcom Konferencie biskupov Slovenska (KBS) Martinom Kramarom aj prezidentom Slovenskej asociácie jogy Gejzom Timčákom. Hovorkyňa rezortu zdravotníctva Zuzana Eliášová naše otázky odignorovala. Veľmi veľa sa o joge na Slovensku hovorilo pred 20 rokmi. Vtedajší minister školstva Milan Ftáčnik chcel jogu dostať do škôl. Narazil však na obrovský odpor mnohých rodičov, ale aj katolíckych biskupov. Ftáčnik napokon musel ustúpiť.

Čo sa cirkvi na joge nepáči? Kramara vysvetľuje, že jogu ako sústavu telesných cvičení neodmietajú. Cirkev však podľa neho upozorňuje, že joga je zvyčajne súčasťou východného, najmä hinduistického filozoficko-duchovného smeru, ktorý má radikálne odlišný spôsob nazerania na svet, než má kresťanstvo a západná civilizácia. „V niektorých kresťanských kruhoch je tiež joga vnímaná v súvislosti s fenoménom New age, ktorý je synkretizmom rôznych náboženských, duchovných, ezoterických i sekulárnych prvkov, s kombináciou medicíny, vedy, umenia, zdravého životného štýlu, neraz však aj s presahom k paranormálnym javom či okultizmu,“ dodáva. Viaceré kresťanské spoločenstvá preto podľa neho vnímajú jogu ako možné riziko pre autentický duchovný život kresťana.

Šéf Slovenskej asociácie jogy Gejza Timčák zasa hovorí, že v kresťanských kruhoch je časté, že sa snažia vytvoriť u veriacich ľudí strach alebo obavy o svoju duchovnú integritu, ak budú cvičiť jogu. „Pritom z technického hľadiska je to dosť nepochopiteľné, lebo nie je známe, že by joga pôsobila proti náboženstvu a joga samotná taktiež nie je náboženstvo, takže nepredstavuje konkurenciu,“ tvrdí Timčák. O joge však podľa neho obyčajne hovoria najmä tí z kléru, ktorí s ňou žiadne skúsenosti nemajú. Čo sa týka samotného Krajčího videa, podľa Timčáka je paradoxné, že sa muž, za ktorého sa mal minister modliť, cítil poviazane. „Cieľom jogy je práve uvoľnenie a oslobodenie človeka od svojich vnútorných pút, ktoré mu produkujú problémy v živote. Joga – pokiaľ sa pestuje správne, pozitívne vplyva na psychické aj fyzické zdravie.“

Jogu podľa Timčáka na Slovensku cvičí asi 50 000 ľudí. Vyjadrenia ministra Krajčího, ktoré zaznievajú na spomínanom videu, ich podľa Timčáka morálne znevýhodňujú. „V prípade, že ide o video, ktoré bolo publikované predtým, než sa stal ministrom, bolo by vhodné ho odobrať z Facebooku, aby nebudilo dojem, že ide o názor ministra zdravotníctva,“ dodal Timčák.

Odozva 3

Pekny den

a dakujem pekne. S publikaciou tejto verzie suhlasim s nizsie uvedenou poznankou. Minister Ftacnik, ktory bol ziakom swami Maheshwaranandu, zakladatela Jogy v dennom zivote, chcel do skol dostat v ramci projektu RAST Jogu v dennom zivote. Toto je styl, ktory ma viacurovnovu strukturu a toto vadilo KBS, lebo vyssie urovne uz mali/maju v sebe prvky ktore sa nezestia do mnou spomenuteho Listu biskupom z r.1989 (autorom bol vtedajsi kardinal Ratzinger). Vtedy pan Ftacnik sa obratil na Slovensku asociaciu jogy a vypracovali sme pre rezort skolstva v spolupraci s Pedagogickym ustavom osnovy cviceni jogy pre skoly, ktore boli prijate, aj ked pre rozne dovody (niektore spomenute aj Vami) sa osnovy neimplementovali. Cize nie jogu ale Jogu v dennom zivote . Implementovany navrh SAJ formalne bol, ale v praxi nie.

Odozva 4

precital som si Vas clanok, > https://www.aktuality.sk/clanok/789824/minister-zdravotnictva-krajci-sa-modlil-za-muza-ktory-cvicil-jogu-slovenski-jogini-nechapu/?fbclid=IwAR1cbF5EopxOCJXYewN8KJW_AT0_Qt2OHEGr1N2-e0SruaMxXwd7RKPXqgE a aj ked sa to teraz preklpilo do bulvarnej casti tlace, <https://www.cas.sk/clanok/979782/zarazajuce-video-krajciho-o-ocisten-ibrata-co-znamenat>

[nabozensky-fanatik-na-cele-zdravotnictva/](#) rad by som k teme dodal niekoľko analytickych momentiek.

1. V prvom rade je pravdou, že môže v p. ministrovi nastať konflikt svedomia a profesie. Ale problém nevidím v tom, že ako pravdepodobne letniciar stále čaka vnútorné nutkanie “zhora” aby k niečomu pristúpil. Iste nebude namiesto operácie navrhovať oslobodzovanie tak ako to popisuje. Problémom je skor nesprávne identifikovanie povodu procesov o ktorých hovorí.

1.a. To ovanutie “Duchom svätým” je stav, ktorý sa odohráva vo vnútri človeka (aj keď to cíti externe) a teda v oblasti podvedomia (správnejšie “nevedomia”, pretože to sú oblasti, do ktorých naše osobné vedomie nevie siahnuť). V bode, kde sa to objaví ako pocit, ktorý môže vyvolať emocionálnu reakciu – napríklad plač, človek hľadá možný povod tohto procesu a podľa kultúry v ktorej žije to pomenuje. Čiže takýto proces je známy napríklad u väčšiny domorodých kultúr Amerík, Indie, Austrálie atď. Ibaze tam to pomenovanie je iné. Niet sa tomu čo čudovať, lebo ten proces neprichádza s pomenovaním “som Duch svätý”, alebo “som šakti” atď. Podobne to, čo popisuje ako osobný pocit prudenja akejkoľvek vnútornej sily tiež nie je nič špecifické pre kresťanstvo. Je to proces, ktorý pozná aj jóga, ale má na to iné názvoslovie a pracuje s tými procesmi o mnoho presnejšie a cielenejšie, lebo tieto vnútorné procesy vedú mobilizovať v človeku veľmi veľa energie, ktorú nie každý môže dobre integrovať pri takom “impulzivnom” prezívaní..

1.b. To uvoľnenie je ich štandardná technika, ktorú som mal možnosť vidieť ešte v r. 1990, keď skupina pentecostalistov z USA prišla do Košíc. Bolo to impozantné, ale zlepšenia neboli trvalé a vyliedenia skor krátkodobé pocitové (záľ). Takže tu chyba u toho “oslobodeného” človeka anamnéza a follow-up.

Občas sa objavuje aj “hovorenie reči”, čo tiež popisujú ako dnešnú verziu procesu, keď apostoľi začali hovoriť jazykmi, ktorými dovtedy nehovorili. Rozdiel je v tom, že apostoľi vedeli vedome používať a štruktúrované nimi komunikovať (napr. sv. Tomáš pri svojich cestách), kdežto tu sa to odohráva ako kuriozita, ktorá pomíne po skludnení. Podobné prejavy nevedomia človeka sa objavujú aj pri technikách ako holotropné dychanie. Opat výklad povodu tohto fenoménu za v rámci každej oblasti principiálne lísi.

2. V jóge osobnostné zrenie človeka sa premieta aj do spôsobu ako človek v každodennom prudení životných tokov “zreje”. Tu sú ale obecné 2 smery: extrovertný a introvertný. Extrovertný smer – napríklad letniciari – všetky svoje zážitky smerujú k pastoračii, ku skupinovým udalostiam, modleniam. Ale ako vidíme z videa, osobnostné zrenie nemusí nastať. Integrácia skúsenosti je len na úrovni pocitu svojej správnosti. “Pravdou te to, čo väčšina považuje za pravdu” (v rámci spolocenstva).

Inac v Maďarsku tiež je jedna novodobá sekta “A hit gyülekezete” (letniciari, karizmatici), ktorá je populárna, lebo ide cez impulzívne vyvolané emocionálne zážitky. Ich vedúci S. Nemeth tiež v r. 2019 predniesol kázen, že jóga je od čerta čo ale musel verejne odvolať (oba kázeny sú na youtube) pre hromadný pozdvih nesúhlasu verejnej mienky (nielen tých, čo pestujú jógu).

Introvertný smer neproselytizuje, ale optimalizuje svoj život na základe svojich poznatkov. Tu nastáva aj osobnostné zrenie. Toto je aj prípad jógy. Čiže pri vyučbe jógy – teda na úrovni fyzickej a mentálnej nie je cieľom, aby sa vytvorila nejaká sekta, ktorá bude lákať ľudí na nejaké “zázračné vyliedenia”, ale aby človek, ktorý jógu praktizuje vedel okrem práce na sebe, najmä svojím príkladom pomáhať aj druhým k lepšiemu pochopeniu a zvládavaniu svojho života.

Joga teda nema spor s nabozenstvami a vo svojej povodnej podobe zostava mimo nabozenskych ramcov. A to napriek tomu, ze napríklad v Indii vedicke "nabozenstvo" (nazyvane nespravne hinduizmom) tiež si rado prisvojuje jogu. Joga je pritom jedno zo 6 klasických indických filozofií. Ten internetovský odkaz, ktorý som minule poslal sa tiež týka toho prisvojovania.

3. Extrovertne prvky v novodobých podobách jogy sú vlastne reakciou na Západné kultúrne prostredie. Sú početné príklady kompetentných jogínov, ktorí prichádzajú povedzme do USA a behom desaťročia sú už do tej miery zasiahnutí Západným kultúrnym prostredím, že strácajú svoje povodné hodnoty. Vplyva na to model potreby stotožniť sa s rolou celebrit, slavy a prosperity v Západnom ponatí.

4. Reakcia KBS je zaujímavá preto, lebo je skoro presným klonom listu z r. 2002. Deklaruje síce, že nemá nič proti cvičeniu jogy (čo ziaľ tiež nie je pravda), ale že sa jedná o možnosť "infekcie" Východnými nekresťanskými myšlienkami. Čiže je to stavane na obavách a vnímaných rozdieloch medzi Východom a Západom. Pritom v Taliansku napr. reholníci cvičia jogu (nehovorím, že je to v ich "popise práce", ale že viem o skupinách reholníkov, ktorí jogou si pomáhajú pri udržiavaní zdravia). Existuje dokonca aj špecifický smer "kresťanská joga". To, že joga je v mnohých smeroch iná ako západná civilizácia, je myslím v prospech vecí. Nevieť, či viete, že podobne ako Manicheizmus, Budhizmus, aj kresťanstvo malo obdobie, keď sa rozšírilo na celom eurázijskom kontinente. Napríklad manželka Kublaj Khana bola kresťanka. Je to hlavné dielo sv. Tomáša, ktorý bol veľkým cestovateľom a v Indii dodnes existuje kresťanský smer Tomaristov. V Číne začiatkom minulého storočia japonskí vedci objavili texty nazývané "Ježišove sutry", ktoré predstavujú čínsku verziu chápania kresťanstva. Má to povod tiež v práci sv. Tomáša apoštola. Čiže tak, ako ostatné veľké naboženstva, aj kresťanstvo je ohrozené konfrontáciou s novými filozofickými smermi ktoré predstavujú liberalizmus, kozmopolitizmus, ateizmus atď. Kresťania sa dnes zároveň stali celosvetovo najprenasledovanejšou naboženskou skupinou, čiže na Blízkom Východe (Irak, Syria), v Afrike či Indonézii sú nielen prenasledovaní, ale aj vraždení či vyvražďovaní neoradikálnymi skupinami iných naboženstiev.

Čiže spôsob ako zvýšiť vnútornú dynamiku kresťanov a najmä katolíkov by mal byť predmetom záujmu aj KBS. Zrejme ale princíp kritického myslenia, ktoré je základom pre integráciu poznatkov aj zážitkov tu nie je bránou v úvahu.

5- Joga a New Age je tiež vzťah, ktorý sa v katolíckej komunikácii objavil už v osemdesiatich rokoch minulého storočia. Asi preto, lebo tam nastala obrovská experimentácia pri hľadaní zmyslu života, objavovanie humannej spirituality (aj ako akýsi protiklad naboženskému establishmentu). Ale Joga s New Age ako takým nič spoločné nemá. Princípy jogy sa po cca 4000 rokoch nemenili a to preto, lebo štruktúra človeka sa v podstate nemenila. Menil sa spôsob života, menili sa naboženstva a filozofie, ale štruktúra človeka je nezmenená. Čiže spoznávanie vnútornej psychickej štruktúry, mobilizácia svojich vnútorných energií je taká istá pred 4000 rokmi ako teraz. Iba rámeček sa môže meniť apovedzme kým starí praktikanti jogy k cvičeniu nepotrebovali žiadne umele pomôcky, kým dnes jogové pomôcky hybu multimilardovým biznisom.

Dalej joga nikdy nebola synkretistická. Naopak, jej postupy aplikovali synkretistické smery. Čo sa týka paranormálnych javov, tam by patrili aj letnicianske techniky a čo sa týka okultných vecí, myslím si, že letniciansom podobné smery sú k okultizmu o mnoho bližšie ako joga.

Pritom treba povedať, že to čo nazývame paranormálnym závisí od nášho poznania, čiže lietadlo ale aj vzducholod by bola pred 500 rokmi paranormálny jav.

Paranormalnym javom nazývajú obyčajne javy, ktorých princíp nepoznáme. Ak si všimneme život napríklad relatívne nedávno zosnulého sv. Pia zo San Giovanni Rotondo, tak tam nájdeme celý rad paranormalných javov, ktoré s klerus dlho snažil potlačiť. Čiže znovu vidíme strach o imidž, o hodnovernosť dogmatických tezí či vykladov písma atď.

A tak, napriek tomu, že jóga vie pomôcť kresťanovi objaviť autentický kresťanský duchovný život, veľa kresťanských smerov jóge nevie prísť na meno. A to aj napriek tomu, že počet veriacich sa celosvetovo znižuje aj pre istú stratu vnútorného náboja v živote cirkvi. Vidíme osud aj nášho arcibiskupa Bezáka, keď prekročil iste konvenčné hranice v cirkvi.

Viem, že tieto aspekty Vami zvolenej témy asi nepojdu do tlače, ale myslím, že je potrebné rozšíriť si pohľad na ministra zdravotníctva a jeho vnímanie jógy v širšom kontexte.

Poznámka:

Pôvodne dialogy tu uvádzam preto, lebo nie je známe aké pokračovanie bude táto vec mať.